29/01/2021

Откривен споменик Стефану Немањи

-Ово није само чин откривања споменика нашем оцу, творцу државе, свецу и ономе од кога је све почело. Ово је својеврсан чин полагања рачуна о себи, о свом идентитету, о томе шта смо научили, шта знамо и где идемо. Живела Србија!, поручио председник Републике Србије г. Александар Вучић.

У центру Београда, код некадашње Железничке станице, свечано је откривен споменик Стефану Немањи (Преподобни Симеон Мироточиви), великом жупану и једном од највећих српских владара. Председник Александар Вучић је поручио да је од Стефана Немање до данас српски народ државотворни народ. “Без свести да је постојао неко пре нас, ко је имао снове које ми данас живимо, ниједан сан о будућности није могућ”, истакао је Председник. Свечаности су присуствовали Преосвећена господа Епископи шумадијски и администратор Архиепископије београдско-карловачке Јован, бачки Иринеј,

крушевачки Давид, ремезијански Стефан и мохачки Исихије.

Споменик Стефану Немањи доминира тргом и гледа ка храму Светог Саве

Споменик Стефану Немањи који је откривен на Савском тргу, дело је руског вајара Александра Рукавишњикова. Стефан Немања стоји на византијском шлему. У једној руци држи мач, а у другој Хиландарску повељу. Споменик је висок 23 метра и тежак 68 тона.

Председник Вучић: Споменик је прича о нама

“Стајати овде значи покајање за све године током којих смо га заборавили, али и свест да смо коначно открили корен из кога је настало најлепше дрво које се зове Србија. Имали су Срби Властимировиће. Имали су Срби Војислављевиће. Имали су Срби и Вукановиће. Имали су и Вишеслава и Михаила и Светог краља Јована Владимира. Имали су Срби и архонте и кнежеве и жупане и краљеве и свеце – пре Немање. Да је Србији подарио само Светог Саву, много би јој подарио. Да је Србији подарио само Стефана Првовенчаног, много би јој подарио. Подаривши нам обојицу, подарио нам је Србију, јаку, први пут истински централизовану Државу, која је умела да нађе свој суверени простор између Истока и Запада, између Првог и Другог Рима”, истакао је председник Вучић и додао да је споменик Стефану Немањи – споменик великом жупану, али и Србији.

“На Хиландару, и дан данас, ниче лоза, чудотворна, са места на којем је Стефан Немања првобитно био сахрањен. У Београду, из овог споменика, та лоза, тај пут, та свест о Србији, треба да настави да расте, да се развија и да нам стално говори колико је важно имати корен, име и идентитет. И овај споменик је велики, зато што је прича о нама велика. И овај споменик је тежак, зато што је прича о нама често била тешка. И леп је, колико је и прича о нама лепа. Овај споменик је, дакле, и пре свега, прича о нама. О томе ко смо били, о томе где смо били, шта смо радили, и највише о томе шта смо данас и шта хоћемо да будемо”, рекао је председник Вучић. Он је навео да смо се у претходном периоду трудили да Србију подигнемо из пепела, да обновимо и изградимо пруге, путеве, болнице, школе, али и да покушамо да вратимо веру у себе, у могућности и снагу српске државе.

Председник Вучић је истакао да смо успели да објединимо оно што је најважније, да земљу економски усправимо, национално одбранимо и духовно повратимо и уздигнемо.

“Вечерас сам посебно срећан, јер овде, где стојимо, изнад, налази се и храм посвећен Немањином трећем сину Растку Немањићу, великом и нашем Светом Сави. И баш онако како данас на дан Светог Саве откривамо овај велелепни споменик, тако смо за кратко време успели, не да завршимо, већ да суштински изградимо и осликамо најфинијим мозаиком, најлепши и највећи православни храм на свету, Храм Светог Саве, а тако ћемо обновити и Хиландар и целу нашу Србију”, поручио је председник Вучић и додао да споменик представља Стефана Немању као одлучног владара који држи мач у десној руци, а Хиландарску повељу у левој.

“Од њега па до данас смо државотворни народ. Тим мачем правио је и градио, затим чувао Србију. До Немање смо били култура опонашања и превођења, од њега култура креације, хранитељства и писања, а то симболизује Хиландарска повеља”, рекао је председник Вучић и нагласио да и ми данас морамо да градимо, као што је Немања градио задужбине, свесни да је наша садашњост задужбина наше будућности.

„Без свести да је постојао неко пре нас, неко ко је имао снове, које ми данас живимо, ни један сан о будућности није могућ. Ми имамо садашњост, због Стефана Немање, и његовог Растка, а нашег Светог Саве, и због Стефана Првовенчаног, због Милутина, Душана, Уроша, Лазара, Вука, Ђурађа, Стефана, и због Ђорђа, и Милоша, Михајла, и Милана, Петра, једног и другог Александра. Због људи који су причали ту причу, причу о нама, причу о

Србији. И реч коју данас изговарамо, реч *Србија*, није наша. Они су је створили, стварајући и нас, и то никада не смемо да заборавимо. Они су је исковали, од Ситнице до Марице, од Косова до Куманова, од Цера до Кајмакчалана. Много крви и много олова је у тој речи. Зато је тако тешка, зато је и тако велика. Зато је толика обавеза, за свакога ко се усуди да је изговори.

И није било лако доћи до овог дана, до овог чина делимичног враћања тог огромног дуга. Није могла Србија, није имала чиме, није ни знала како. Дуго се плашила, била крива и себи и другима, и стајала погнуте главе и пред својом прошлошћу и пред својом будућношћу. И нема кривца за то, осим у нама самима. Није било ни разлога, осим, опет, у нама.

Требало нам је времена, требало нам је храбрости, знања, да поново поверујемо у то да нисмо никакав балкански изрод, никакво бесно племе без икаквог корена, никакав дежурни кривац, и да опет станемо на своје ноге, усправимо се и сетимо сваког трена те дуге историје и сваког човека који нас је, кроз њу, стварао. Требало нам је времена да свима кажемо да нисмо овде да било коме претимо, да нам је доста и крви и ратова, да разумемо, волимо, праштамо, кајемо се, али и да нећемо ни тек тако да не постојимо. Да имамо име, да имамо историју, нашу, да имамо очеве и да, кроз њих, имамо и понос и да, захваљујући томе, њима, имамо и слободу. Нашу, баш као што је и та историја наша и језик, наш, култура, наша, традиција и вера, опет наше. Нисмо их ни од кога отели, нико нам их није дао, и немамо коме да их враћамо. Нећемо ништа ни од кога, занима нас да, попут овог споменика, растемо у висину, али нико више, и никада више, неће Србију натерати да се одрекне ни имена, ни дела. Зато је овај споменик, што би рекли, голем. Зато што треба да га виде, и да, кроз њега, виде нас. Усправне и поносне. Људе спремне да раде и да граде. Пријатеље који никоме не желе зло, који ни од кога ништа неће да узму, али и који држе до себе и који се неће стидети, ни пред ким. Зато је овај споменик и својеврсна тачка коју стављамо на крај једне приче. Оне о лепој и тешкој прошлости, оне о ратовима, крви, робовању, ослобађању, грешкама, лошим одлукама, гробовима и поновом уздизању”, поручио је председник Вучић и додао да је истина о јединству нашег народа једна од наших најважнијих прича и да данас разумемо колико је важно да будемо једно и јединствено биће, чувамо свој језик, историју, своју културу и своју будућност.

Председник Вучић је захвалио свим представницима нашег народа који су вечерас били присутни: руководству Републике Српске, представницима српског народа из Црне Горе, али и многих других земаља у окружењу и

истакао да, иако живимо у различитим државама, никоме нећемо дозволити да нам одузме свест да припадамо истом роду и истој породици.„Захвалан сам свима који су дали свој допринос стварању овог уметничког ремек дела, од вајара Светомира Арсића Басаре, Владимира Величковића и Емира Кустурице до Александра Рукавишњикова, заслужног уметника Руске Федерације и члана Руске академије уметности. Овде, где се симболички спајају улице Немањина и Карађорђева, ми данас славимо и раскош својих историјских домета, и обнављање државности, и просперитетну будућност коју ми и наши потомци морамо вредно да градимо. Немања је, за нас, био почетак. Овај споменик је крај, али само тог почетка. Пошто од њега почињемо ми, и сви који после нас долазе. Он је доказ и да је створила историја нас, али и да смо ми у стању да историју стварамо. И то ону добру историју, историју мира, историју знања, историју раста, каквог никада нисмо имали. У име те историје смо данас овде, у име те историје и откривамо споменик. Стефану Немањи, оцу, родоначелнику, творцу и свецу. И нека стоји овде, уздигнут, осветљен, и нека га сви виде. Нека виде Србију, какву смо ми направили. Искрено, из дубине душе обичног српског смртника, желим да ово обраћање завршим речима Светог Саве којима се у *Служби Светом Симеону* обраћа своме оцу: *Моли Бога за нас, Симеоне блажени, да се сачува стадо твоје неповредно! Слава, и сада!* Живела Србија!“, поручио је председник Вучић у свом обраћању.

Како је патријарх Иринеј говорио о Стефану Немањи

Пуштен је и видео-снимак са речима блажене успомене патријарха српског Иринеја. Он је сматрао да је Стефан Немања био велики државник. “Можда међу водећим државницима тог времена, Он је знао шта је значила црква за један народ”. Председник Вучић је захвалио патријарху Иринеју за све “што је урадио и што нас је гурао и храбрио да радимо велике ствари”.

Додик: Потребно стално сећање на то како смо настали

Окупљенима се обратио председавајући Председништва Босне и Херцеговине г. Милорад Додик. “Сваки дан налазим довољно разлога и поноса што припадам српском народу. Данас сам посебно поносан што са вама делим величанствени тренутак у којем Србија, Београд и сви Срби одају пошту

великом ујединитељу српског народа Стефану Немањи”, навео је Додик. “Срби су давно научили да без државе нема слободе”, додао је. Истакао је да се споменик налази у непосредној близини модерног дела града. Како каже, потребно је стално сећање на то “како смо настали и шта смо радили”. Додик је рекао да је тај део средњовековне историје био потиснут и да је време за повратак темељима. Поручује да је данашња Србија све напреднија и да је Република Српска загледана у Србију. “Нека живи Србија, Република Српска и нека живи српски народ где год се нашао”, поручио је Додик.

Уметнички програм истакао значај Стефана Немање

На свечаности је изведен пригодни уметнички програм. Музичари обучени у средњовековну одећу извели су музику која подсећа на то време, а у улози великог жупана Стефана Немање наступио је глумац Небојша Кундачина.

Бројни званичници и црквени великодостојници присуствују свечаности

Свечаности на Савском тргу присуствовали су председник Александар Вучић, премијерка Ана Брнабић, председник Парламента Ивица Дачић, министри у Влади Србије, председавајући Председништва Босне и Херцеговине Милорад Додик, градоначелник Београда Зоран Радојичић, заменик градоначелника Горан Весић, великодостојници Српске Православне Цркве, амбасадор Русије у Београду Александар Боцан Харченко, представници дипломатског кора, градоначелник Бањалуке Драшко Станивуковић, лидери Демократског фронта Андрија Мандић и Милан Кнежевић и председник Демократске партије Срба у Македонији и посланик у Собрању Иван Стојиљковић.

Споменик је дело руског вајара и академика Александра Рукавишњикова. Постављен је крајем прошле године на Савском тргу. Стефан Немања који стоји на византијском шлему у једној руци држи мач, а у другој Хиландарску повељу. Реконструисани Савски трг добио је полукружни облик са централном фигуром Стефана Немање и саобраћајем измештеним на ободе трга. Обновљена је и фасада зграде старе Железничке станице, која ће постати Музеј историје Србије.

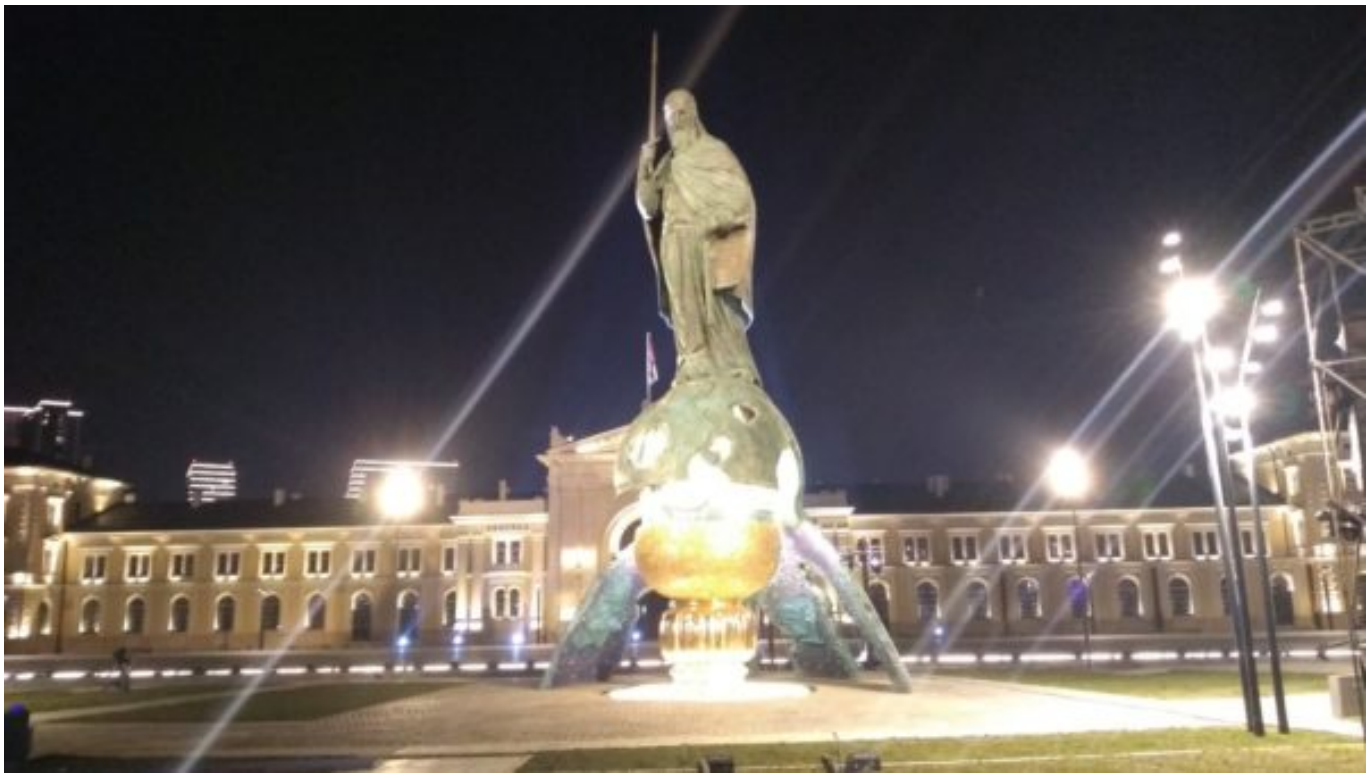

— Извор: РТС, predsednik.rs, Танјуг / spc.rs